

Bijlage 8 bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging, de geletterdheidsmodules en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden administratie, auto, bakkerij, Hebreeuws, horeca, slagerij en mechanica-elektriciteit

Bijlage 3 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 betreffende de geletterdheidsmodules Nederlands en Leren leren van de diplomagerichte beroepsopleidingen van het secundair volwassenenonderwijs

---

Geletterdheidsmodules bij diplomagerichte (beroeps)opleidingen

01.02.2021

Regie over het eigen leren

Opleidingsprofiel secundair volwassenenonderwijs

OMSCHRIJVING OPLEIDING

De geletterdheidsmodules “Regie over het eigen leren” spelen op een flexibele en kwalitatieve manier maximaal in op de noden en behoeften van cursisten.

De focus ligt op cursisten die drempels ondervinden in de (beroeps)opleiding of de stagepraktijk. Dit kan de ontwikkeling van professionele competenties in de weg staan. In deze ervaringsgerichte modules versterken de cursisten hun competenties om de hindernissen te overbruggen waar ze in hun (beroeps)opleiding en/of stagepraktijk tegenaan lopen. Ze leren drempels herkennen, oorzaken en gevolgen ervan analyseren en voor zichzelf bruikbare oplossingsstrategieën bedenken, plannen en uitvoeren. Werken rond de drempels biedt perspectief voor het vervolmaken van de (beroeps)opleiding en legt tevens de fundamenten voor groei in functie van werk.

Deze modules hebben het statuut van geletterdheidsmodule zoals bepaald in art. 24 §1bis van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs: “Een geletterdheidsmodule is een module die inspeelt op een specifieke vraag naar geletterdheidscompetenties in functie van een beroepssituatie of een inhoudelijk aansluitende opleiding.”.

RELATIE OPLEIDING REFERENTIEKADER

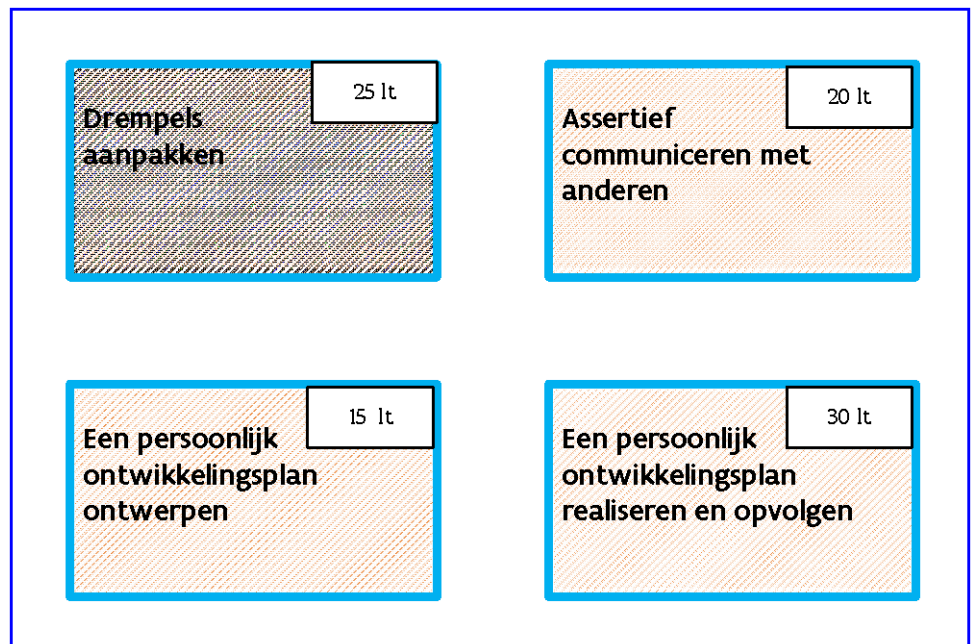
Voor deze modules bestaat geen beroepskwalificatie/referentiekader. Aan de basis van de ontwikkeling van dit opleidingsprofiel liggen het voortraject van de opleiding ‘Ervaringsdeskundige in de Armoede en Sociale uitsluiting’ en het evaluatierapport van de inspectie van de opleiding EDAS d.d. februari 2016 - <https://www.onderwijsinspectie.be/nl/een-vraaggestuurde-evaluatie-van-specifieke-aspecten-van-de-opleiding-ervaringsdeskundige-in-de>

MODULAIR TRAJECT

“Regie over het eigen leren” omvat 4 geletterdheidsmodules:

- Drempels aanpakken	25 Lt	LM SV 921
- Assertief communiceren met anderen	20 Lt	LM SV 922
- Een persoonlijk ontwikkelingsplan ontwerpen	15 Lt	LM SV 923
- Een persoonlijk ontwikkelingsplan realiseren en opvolgen	30 Lt	LM SV 924

CERTIFICERING

Elke module wordt bekrachtigd met een deelcertificaat.

Modules

MODULE DREMPELS AANPAKKEN

SITUERING

In deze module leert de cursist hoe het eigen functioneren in de (beroeps)opleiding en/of stage wordt beïnvloed door enerzijds de persoonlijke ervaringen met sociale uitsluiting, en anderzijds de mogelijke botsing tussen het eigen referentiekader en dat van de (beroeps)opleiding en/of stagepraktijk. De cursist leert reflecteren over verschillende soorten drempels die het eigen functioneren in de (beroeps)opleiding of stage belemmeren. De cursist ontwikkelt strategieën om deze drempels aan te pakken.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
1	<p><i>Legt verbanden tussen een referentiekader en het functioneren van mensen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – verduidelijkt dat ieder mens de realiteit waarneemt vanuit het eigen referentiekader – legt met behulp van voorbeelden uit dat men in de opleiding/stage met verschillende referentiekaders in aanraking komt – bespreekt aan de hand van een concreet voorbeeld hoe het eigen referentiekader evolueert, zowel door de opleiding als door zichzelf	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over subculturen – Basiskennis over het referentiekader – Basiskennis over reflecteren – Kennis over omgaan met feedback
2	<p><i>Beargumenteert de impact van het eigen referentiekader op de (beroeps)opleiding en de stagepraktijk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – omschrijft het eigen referentiekader – benoemt eigen waarden en normen vanuit het eigen referentiekader – schetst het effect van schaarste op het eigen referentiekader – bespreekt ervaringen uit een opleidings- of arbeidssituatie waar men sociale uitsluiting heeft ervaren – illustreert dat ook andere mensen sociale uitsluiting ervaren – legt linken tussen het eigen verhaal en dat van anderen die sociale uitsluiting ervaren	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over kenmerken en de implicaties van sociale uitsluiting – Basiskennis over de invloed van stress op het handlingsvermogen van mensen – Basiskennis over de invloed van schaarste op het handlingsvermogen van mensen – Basiskennis van het theoretische concept van het referentiekader – Kennis van het eigen ingevulde referentiekader
3	<p><i>Analyseert en verklaart de eigen drempels die men ervaart tijdens de (beroeps)opleiding of stage</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – bespreekt de drempels die in de opleiding worden ervaren – linkt de drempels die men ervaart aan de theoretische modellen over uitsluiting, stress en schaarste – legt uit hoe het eigen zelfbeeld en de vastgestelde drempels op elkaar inspelen – legt uit hoe het eigen referentiekader en de vastgestelde drempels op elkaar inspelen – noteert de drempels in het persoonlijk ontwikkelingsplan	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over de aard van drempels – Basiskennis over het analyseren en verklaren van een situatie

<p>4</p>	<p><i>Past strategieën toe om met de eigen drempels in de (beroeps)opleiding of stagepraktijk om te gaan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – vergelijkt de eigen aanpak met richtlijnen voor aanpak van problemen – kiest strategieën om met concrete situaties om te gaan die zich voordoen tijdens de opleiding, stage of op de (toekomstige) werkplek – werkt de gekozen strategieën verder uit om de ervaren drempels aan te pakken – kiest strategieën om met de gevolgen van ervaren schaarste om te gaan en past ze toe op de eigen ervaringen in de (beroeps)opleiding of de stage – illustreert hoe inzicht in probleemoplossende strategieën het eigen referentiekader beïnvloedt – noteert de gekozen en aan de eigen situatiel(s) aangepaste strategie(ën) in het persoonlijk ontwikkelingsplan 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over het gebruik van een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) – Kennis over probleemoplossende strategieën
-----------------	--	--

SITUERING

In deze module leert de cursist de effecten van een communicatiestijl inschatten. Hiertoe analyseert de cursist bij zichzelf en bij anderen in welke mate de waargenomen communicatiestijlen drempels opwerpen die het eigen functioneren belemmeren. De eigen vaardigheden worden uitgebreid om te communiceren met anderen, ook in moeilijke situaties tijdens de (beroeps)opleiding en/of stage.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
5	<p>Reflecteert over de eigen communicatiestijl en die van anderen in de opleiding of stage en beschrijft de effecten.</p> <ul style="list-style-type: none"> – reflecteert over de eigen communicatiestijl – reflecteert over de communicatiestijl van anderen – beschrijft de effecten van de communicatiestijl van anderen op zichzelf – beschrijft de effecten van de eigen communicatiestijl op anderen 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van communicatiestijlen: omschrijving en effecten – Basiskennis over verbale en non-verbale communicatie – Basiskennis over constructieve en destructieve gedragspatronen – Basiskennis over reflecteren
6	<p>Stuurt de eigen communicatiestijl bij in de (beroeps)opleiding of stage</p> <ul style="list-style-type: none"> – onderzoekt hoe het eigen referentiekader het eigen denken en gedrag beïnvloedt binnen de opleiding of stage – stelt de eigen interpretaties en die van anderen in vraag – gebruikt de perspectieven en belevingen van anderen als inspiratiebron – onderzoekt de effectiviteit van de eigen communicatiestijl en bespreekt deze met een medecursist – kiest een communicatiestijl die past bij de situatie 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over waarnemen en interpreteren – Basiskennis over communicatiestijlen – Kennis over hoe gedachten, gevoelens en gedrag samenhangen en elkaar beïnvloeden – Kennis over probleemoplossende strategieën
7	<p>Luistert actief tijdens gesprekken in de (beroeps)opleiding of stage</p> <ul style="list-style-type: none"> – stelt vragen aan lesgevers, begeleiders en medecursisten – laat de eigen visie/ mening los om de ander te begrijpen – toetst interpretaties af door ze door vragen te vervangen – staat open voor feedback – onderzoekt de eventuele samenhang tussen het omgaan met feedback en de eigen ervaringen met uitsluiting 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over actief luisteren – Basiskennis over open vragen stellen – Kennis over verbindende communicatie – Kennis over feedback krijgen
8	<p>Communiqueert op een assertieve manier in de (beroeps)opleiding of stage.</p> <ul style="list-style-type: none"> – uit de eigen mening, ook in moeilijke situaties – gaat na of de boodschap is overgekomen zoals ze is bedoeld. – komt voor zichzelf op, maar laat daarbij de ander in zijn waarde – geeft op een assertieve en correcte manier feedback – laat los wat buiten zijn cirkel van invloed ligt 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over assertieve, sub assertieve en agressieve communicatie – Basiskennis over wat binnen of buiten de cirkel van invloed ligt – Kennis over feedback geven

MODULE EEN PERSOONLIJK ONTWIKKELINGSPLAN ONTWERPEN

SITUERING

In deze module onderzoekt de cursist het eigen zelfbeeld, voornamelijk in de context van de (beroeps)opleiding en werk. De eigen kwaliteiten en inzet worden benoemd. Veerkracht wordt versterkt en het eigenaarschap wordt in de verf gezet.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
9	<p><i>Ontwikkelt een realistisch zelfbeeld in de context van de (beroeps)opleiding of stage</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – benoemt de eigen kwaliteiten en talenten – illustreert de eigen interesses – illustreert de eigen inzet – illustreert successen in de opleiding/stage – illustreert wat als irriterend wordt ervaren – stuurt het eigen zelfbeeld bij tot een realistisch beeld – illustreert de evolutie van het eigen zelfbeeld binnen de context van de (beroeps)opleiding of stage – noteert de eigen kwaliteiten, interesses, inzet en successen in het persoonlijk ontwikkelingsplan	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over selffulfilling prophecy – Basiskennis over de impact van het geloof in eigen kunnen – Basiskennis over ontwikkeling van een realistisch zelfbeeld – Basiskennis over chronische stress in de uitsluitingssituaties – Basiskennis over reflecteren – Basiskennis over kwaliteiten (sterkten en zwakten)
10	<p><i>Neemt initiatief binnen de (beroeps)opleidings- of stagepraktijk vanuit een krachthouding</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – illustreert de eigen aanpak in een stressvolle situatie of bij een tegenslag – illustreert positieve ervaringen op de werkplek en/of stageplaats – verduidelijkt tot waar de eigen grenzen reiken in een specifieke situatie – illustreert op welke manier anderen grenzen kunnen stellen – maakt zelfstandig de nodige keuzes bij de uitdagingen in de (beroeps)opleiding en/of stagepraktijk – volgt gemaakte afspraken in de opleiding of stage op, of wijzigt ze in samenspraak met de lesgever/ stagebegeleider	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over veerkracht – Basiskennis over keuzes maken – Kennis over omgaan met grenzen
11	<p><i>Brengt de eigen drijfveren in kaart</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – brengt de eigen motivatie om de opleiding te volgen in kaart – benoemt wat energie geeft in de opleiding of stagepraktijk – benoemt de verwachte resultaten in de opleiding of stage – onderzoekt drempels die in het verleden succesvol overwonnen werden en trekt hier lessen uit voor de toekomst – noteert de drijfveren in het persoonlijk ontwikkelingsplan	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over motivatietheorieën
12	<p><i>Werkt een ontwikkelingsplan uit t.a.v. de regie over het eigen leren in de (beroeps)opleiding of de stagepraktijk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – reflecteert over het eigen functioneren – stelt een haalbaar en realistisch ontwikkelingsplan op – licht de eigen inzichten en plannen toe	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis van POP: beschrijving en gebruik

SITUERING

In deze module leert de cursist de regie over de studieloopbaan in handen nemen. Door middel van een concreet persoonlijk stappenplan wordt het aanpakken van de ervaren drempels in de (beroeps)opleiding en/of stage in perspectief gezet. De cursist leert het stappenplan realiseren en opvolgen. De nodige hulpbronnen worden ingeschakeld.

NR	COMPETENTIES	TE INTEGREREN KENNIS
13	<p><i>Neemt de regie in handen voor de eigen studieloopbaan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – maakt bewuste keuzes in functie van de eigen studieloopbaan – schetst hoe de studieloopbaan past in het eigen toekomstperspectief op vlak van werk – bepaalt de volgorde waarin stappen uit het persoonlijk ontwikkelingsplan kunnen toegepast worden – beargumenteert hoe het stappenplan de drempels aanpakt – contacteert hulpbronnen binnen en buiten het centrum – verduidelijkt dat het stappenplan rekening houdt met het eigen loopbaanperspectief 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over probleemoplossend denken – Basiskennis over hulpbronnen – Basiskennis over een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP)
14	<p><i>Voert het opgestelde stappenplan uit</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – prioriteert drempels en werkt een plan van aanpak uit – hanteert hulpbronnen om het plan uit te kunnen voeren – blijft gefocust op het plan – zet stappen in het stappenplan vanuit de eigen kracht – reflecteert op het eigen stappenplan en stuurt bij waar nodig – komt gemaakte afspraken na 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over hulpbronnen inroepen/inzetten – Basiskennis over reflecteren
15	<p><i>Maakt een stappenplan om de resterende drempels na de (beroeps)opleiding verder aan te pakken</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – vergelijkt de eerste eigen acties met de doelstellingen van het stappenplan – maakt een overzicht van de resterende drempels – maakt een plan op om met de resterende drempels om te gaan – bepaalt hoe de resterende drempels aangepakt en uitgevoerd zullen worden – neemt het stappenplan op in het persoonlijk ontwikkelingsplan – licht de verworven inzichten en toekomstplannen toe 	<ul style="list-style-type: none"> – Basiskennis over een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) – Basiskennis over reflecteren

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot wijziging van de regelgeving over de indeling van studiegebieden in opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs, de studiebekrachtiging, de geletterdheidsmodules en de modulaire structuur van het secundair volwassenenonderwijs voor de studiegebieden administratie, auto, bakkerij, Hebreeuws, horeca, slagerij en mechanica-elektriciteit.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS